

VÝUKA VE VIRTUÁLNÍ UČEBNĚ

Co je výuka ve virtuální učebně?

Výuka ve virtuální učebně představuje vzdělávání uživatelů za účasti lektora v reálném čase za využití běžného osobního počítače a specializovaného software, díky němuž spolu mohou uživatelé synchronně komunikovat. Jde tedy o alternativu ke klasickým asynchronním elektronickým kurzům a obdobu prezenčních školení. Obecně lze uvést, že tato metoda je účinnější, než nabízí klasické elektronické kurzy. V porovnání s prezenčním školením je tato technika přinejmenším stejně účinná, méně organizačně náročná a navíc nabízí finanční úsporu v podobě nulových nákladů za cestovné, ubytování či čas strávený mimo kancelář.

Obrázek 1: Aplikace SmileTiger eMeeting 2008 sloužící pro vedení výuky ve virtuální učebně

Jak výuka probíhá?

Samotné školení je realizováno prostřednictvím počítače připojeného k síti (internetu), kdy lektor na svém počítači provádí výklad a studenti pomocí svých počítačů tento výklad sledují. Lektor může při výuce využívat množství komponent, jako např. sdílené tabule, sdílená okna aplikací, přenos obrazu a zvuku, hlasovací ankety, sdílené spouštění PPT prezentací, sdílení souborů, převzetí aplikace na stanici studenta a další. Všichni uživatelé jsou přítomni v neustálém audiovizuálním kontaktu s lektorem, mohou se jej kdykoliv zeptat či naopak mohou být dotazováni např. pomocí anketních dotazníků či kladených otázek. Jsou tak v maximální míře dodržovány výhody klasické prezenční výuky. Oproti klasickému e-learningu, kdy uživatel pouze sleduje předpřipravený výukový obsah, nabízí synchronní elektronická výuka zásadní rozdíl – zpětnou vazbu a možnost okamžité komunikace s lektorem.

Obrázek 2: Schéma virtuální výuky

Dostupné nástroje a možnosti

Společnost S-COMP Centre provozuje výuku ve virtuálních učebnách jako alternativu ke klasickým školením od počátku roku 2009. Pro vedení výuky je využíván moderní software eMeeting 2008 od americké společnosti SmileTiger. Možnosti a funkce této aplikace jsou uvedeny v následujícím přehledu:

- Výklad pomocí webové kamery, sledování lektora, přenos obrazu z vizualizéru,
- Demonstrování postupů až na pěti virtuálních tabulích, kreslení, zvýrazňování, otevírání obrázků,
- Spouštění PPT prezentací s možností zvýrazňování a kreslení,
- Sdílení webových stránek s možností zvýrazňování jejich obsahu,
- Sdílení oken aplikací,
- Možnost převzetí kontroly nad PC uživatele nebo požádání uživatele o provedení operací na PC lektora,
- Soukromá a veřejná komunikace pomocí chatu,
- Možnost kladení otázek a hlasování,
- Sdílení souborů, upload souborů do knihovny na serveru,
- VoIP přenos zvuku,
- Možnost záznamu a opakovaného přehrání konference,
- Flexibilní úprava oprávnění jednotlivých uživatelů v systému s možností delegování lektorství a další.

■ Realizace elektronické výuky

Výuka ve virtuálních učebnách může být hlavním nástrojem vzdělávání nebo pouze jeho doplňkem. Přináší množství výhod, ovšem i možná omezení. Před samotným rozhodnutím, zda výuku ve virtuální učebně uspořádat, je užitečné si z pohledu studenta či organizátora školení zodpovědět následující dotazy.

- Jsou účastníci dostatečně počítačově zdatní, aby dokázali systém ovládat?
- Mají dostatečně kvalitní připojení k internetu?
- Bude-li se školit práce v software, mají jej všichni na svých počítačích k dispozici?
- Je vyžadován přímý osobní kontakt s účastníky (např. procvičování měkkých dovedností)?
- Jsou pokladové materiály připravené v elektronické nebo tištěné podobě?
- Jak složitá látka je (je možné dostupnými nástroji vše dostatečně vysvětlit)?
- Nejsou uživatelé v různých časových pásmech?

Otázek je samozřejmě mnohem víc a liší se téma od tématu. Ve většině případů se lze s případnými potížemi úspěšně vypořádat a je-li třeba, výuku této technologií přizpůsobit. Koncepti virtuální učebny pak lze úspěšně používat pro:

- Vedení samostatných školení.
- Jako podporu pro klasické asynchronní elektronické kurzy nebo prezenční školení v podobě úvodních seminářů nebo závěrečných workshopů.
- Přenos prezenční výuky v učebně uživatelům, kteří se jí nemohli zúčastnit.
- Pořádání elektronických konferencí a firemních porad nesouvisejících se vzděláváním.

Nejběžnější využití virtuálních učeben spočívá ve vedení samostatných školení nebo v jejich kombinaci se

samostudijními elektronickými kurzy. Při tomto způsobu vzdělávání uživatel samostatně vystuduje elektronický kurz a poté se zúčastní online semináře (workshopu), kde jsou lektorem vysvětlovány problémové úseky či jsou řešeny dotazy uživatelů. Lektor ani uživatelé se přitom nemusí přesouvat do učeben a opouštět na delší dobu své pracovní místo. Dochází tak k výrazným finančním i organizačním úsporám. Uvedené výhody jsou dobrými předpoklady pro využití virtuálních učeben při provozování rozsáhlých školení překlenujících geografické vzdálenosti.

V současné době společnost S-COMP Centre s.r.o. nabízí přes 20 kurzů provozovaných ve virtuální učebně a jejich počet se neustále rozrůstá. Aktuální seznam, včetně termínů, je k dispozici na webových stránkách www.scomp.cz v sekci Vzdělávání, pod kategorií "Virtuální kurzy".

Současná nabídka pokrývá oblast Microsoft Office, operační systémy Windows XP a Vista a správu serverů Microsoft Windows Server 2003 a 2008. Z oblasti měkkých dovedností lze zmínit tréninky prezentačních dovedností, etikety, hodnotících pohovorů a další. Při školení software jej nemusí mít uživatel lokálně nainstalován. Přístup k aplikaci je zajištěn pomocí vzdálené správy na samostatnou stanici v učebně, kde lektor výklad provádí. Každý uživatel tak má k dispozici plný výpočetní výkon a lze tak provozovat i náročné aplikace, včetně virtualizace dalšího speciálního software. Lektor má navíc přehled o postupu uživatelů a může jim kdykoliv poradit či provést operaci za ně.

Výchozí kapacita učebny je 25 míst. Pro zachování maximální zpětné vazby a možnosti komunikace s lektorem je obvykle dodržován limit přibližně 15 studentů.

Cena školení závisí na obsahu konkrétního kurzu a orientačně je o 20 % levnější než prezenční výuka.

Orientační přehled technických požadavků na klientskou stanici:

- Pentium 400 MHz a vyšší, min. 128 MB RAM,
- MS Windows 2000 a vyšší nebo Mac OSX,
- Internet Explorer nebo Firefox,
- Internetové připojení minimálně 64 Kbps s nízkými latencemi (xDSL, Wi-fi, kabelové připojení, CDMA),
- Sluchátka a mikrofon na všech stanicích, webová/síťová kamera alespoň na straně lektora,
- Nainstalována klientská část aplikace SmileTiger eMeeting 2008 (k dispozici zdarma) a povolení přístupu aplikace k internetu.

